

OBSAH

Obsah	5
Seznam zkratek	11
Úvod	15
1. Diagnostický přehled (I. Dvořáček)	17
Obecný postup při vyšetřování závažného stavu	17
Orientační diferenční diagnostika při prvním vyšetření	20
Stav vědomí a anamnéza	20
Vybraná urgentní symptomatologie	23
Vybraná urgentní symptomatologie u dětí	39
2. Naléhavé diagnostické a léčebné výkony (I. Dvořáček, J. Pokorný)	64
Punkce a kanylace žilního systému	64
Punkce a kanylace periferního žilního systému	64
Punkce a kanylace centrálního žilního systému	66
Venesecke	69
Měření centrálního žilního tlaku	70
Zavedení Swanova-Ganzova katétru	71
Zavedení dočasné kardiostimulační elektrody	74
Punkce a kanylace arteriálního systému	75
Punkce arteriálního systému	75
Kanylace arteriálního systému	76
Punkce dutiny břišní	76
Punkce břicha a peritoneální laváž	76
Detoxikační metody	78
Peritoneální dialýza	78
Hemodialýza	79
Hemoperfúze	79
Akutní plazmaferéza	80
Punkce perikardiálního vaku a punkce srdce	80
Punkce perikardiálního vaku	80
Punkce srdce	81
Lumbální punkce	82
Měření nitrolebečního tlaku	83

Nepřímé měření nitrolebečního tlaku	84
Přímé měření nitrolebečního tlaku	85
Katetrizace a punkce močového měchýře	85
Katetrizace močového měchýře	85
Punkce močového měchýře	86
Zavedení žaludeční sondy	87
Jednorázové zavedení žaludeční sondy	87
Dlouhodobý přístup do žaludku	87
Laváž žaludku ledovým roztokem	88
Zavedení Sengstaken-Blakemoreovy sondy	88
Punkce a drenáž hrudníku	89
Punkce hrudníku	89
Drenáž hrudníku	90
Kardioverze a defibrilace	91
Tracheální intubace	93
Tracheální intubace laryngoskopem se zahnutou lžící	93
Tracheální intubace laryngoskopem s rovnou lžící	95
Intubace „naslepo“	96
Koniopukce a koniotomie	97
Odsávání z dýchacích cest a bronchiální laváž	98
Zvlhčování dýchacích cest	99
Způsoby okysličení	101
Umělá plicní ventilace (UPV)	107
UPV ručním dýchačím přístrojem	107
UPV ventilátorem	109
UPV prohlubovaná	110
UPV řízená	112
Zvláštní způsoby UPV	115
3. Neodkladná resuscitace (NR) (I. Dvořáček, M. Filípek)	118
Vymezení pojmu	118
Zvratnost umírání	119
Indikace k zahájení a ukončení NR	120
Přehled výkonů NR	120
První fáze — základní výkony NR	121
Druhá fáze — rozšířená NR	122
Třetí fáze — resuscitační péče	122
První a druhá fáze NR	124
Zajištění průchodnosti dýchacích cest	124
Umělá plicní ventilace	128
Kardiopulmonální resuscitace (KPR)	129
Zvláštní případy KPR	137
Třetí fáze NR — resuscitační péče	140

Obecná diagnostická a terapeutická opatření	140
Diagnostická a terapeutická opatření zaměřená na resuscitaci mozku	141
Zvláštní terapeutická opatření zaměřená na resuscitaci mozku	143
4. Akutní postižení centrálního nervového systému (I. Dvořáček, V. Kynel)	145
Poznámky k fyziologii	145
Bezvědomí	147
Poranění lebky a mozku	161
Akutní neúrazové cévní příhody	165
Křečové stavy	168
Synkopální stavy	172
5. Akutní postižení oběhového systému (I. Dvořáček)	173
Šok	173
Příčiny a formy šoku	173
Patofyziologie šoku	175
Diagnostický přehled	179
Terapeutický přehled	183
Hypovolemický šok	194
Septicko-toxický šok	196
Anafylaktický šok	196
Kardiogenní šok	198
Neurogenní šok	199
Závažné arytmie	200
Poznámky k diagnostice	202
Terapeutický přehled	202
Fibrilace síní	204
Flutter síní	204
Komorové extrasystoly	205
Komorová tachykardie	206
Atrioventrikulární blok 2. stupně	207
Kompletní atrioventrikulární blok	209
Syndrom sinusového uzlu	210
Akutní plicní edém	210
Plicní embolizace	213
Akutní rozsáhlá tromboembolie plicnice	213
Tuková embolie	215
Vzduchová embolie	216
Embolie plodovou vodou	217
Hypertenzní krize	222
Disekující aneurysma aorty	224

Akutní infarkt myokardu	226
Srdeční tamponáda	229
6. Akutní postižení dýchacího ústrojí (I. Dvořáček)	234
Poznámky k fyziologii a patofyziologii	234
Nespecifické bronchopulmonální reakce na patogenní podnět	237
Akutní respirační insuficience	238
Volba oxygenoterapie, distenzní terapie a umělé plicní ventilace	247
Přehled patologických stavů spojených s akutní respirační insuficiencí	251
Polyradikuloneuritida	251
Krizе při myasthenia gravis pseudoparalytica	253
Botulismus	254
Nestabilní hrudník	254
Aspirace	255
Status asthmaticus	256
Akutní dekompenzace chronické respirační insuficience	258
Šoková plicе	259
Inhalace dráždivých plynů	260
Pneumotorax	262
Pleurální empyém	262
7. Akutní selhání jater (J. Páchl)	264
8. Akutní selhání ledvin (J. Páchl)	275
9. Získané akutní poruchy hemostázy, trombóza a komplikace krevních převodů (J. Páchl)	288
Poznámky k fyziologii a patofyziologii	288
Získané závažné poruchy hemostázy	296
Diseminovaná intravaskulární koagulace	297
Produkční koagulopatie	302
Komplikace rychlých a masivních krevních převodů	303
Hemolytická transfúzní reakce	304
Trombózy	305
Arteriální trombózy	305
Žilní trombózy	307
10. Akutní postižení endokrinního systému (I. Dvořáček)	311
Diabetická ketoacidóza a hyperglykemické hyperosmolární stavy	311
Akutní hypoglykémie	317
Tyreotoxická krize	319

Myxedémové kóma	322
Akutní insuficience nadledvin	324
Hyperkalcémie	326
Tetanie	327
11. Akutní intoxikace (J. Kynel)	329
Základní opatření	329
Forsírovaná eliminace jedu	331
Specifická antidota	339
12. Vybrané závažné stavy (I. Dvořáček, J. Pacht)	343
Závažné popáleniny	343
Akutní stavy při poruchách termoregulace	346
Akutní stavy z přehřátí	346
Celkové podchlazení	349
Závažné poruchy metabolismu vody a minerálů	351
Parenterální výživa	357
13. Seznam farmakologických přípravků	364
14. Literatura	367
Věcný rejstřík	370

APa	Plícní podtlakovost (compliance)
CaO ₂	Kapacita arteriální krve pro O ₂ (ml O ₂ /ml krve)
CK	Kreatininkináza
CNS	Centrální nervový systém
CPAP	Kontinuální přetlak v dýchacích cestách při spontánním dýchání („continuous positive airway pressure“)
CT	Výpočetní tomografie („computerized tomography“)
CVP	Centrální žilní tlak („central venous pressure“)
DK	Diseminovaná koagulopatie
DP ₉₅	2,5-difosfoglykose
IMV	Rozříznutá nízká opatva prohlubovací účinná přerušovaná ventilace („extended“ IMV)
EPAP	Výdechový přetlak při spontánním dýchání („expiratory positive airway pressure“)
ERV	Expirační rezervační objem
F ₅₀	Práh voně (úšlechová tepně)
FEV ₁	VC získaná (ml) v první výdechu
FFV ₁	FEV ₁ za 1 sekundu
F _{50i}	Dílčí koncentrace O ₂ ve vdechované plynové směsi (ve vzduchu = 0,21)
FRC	Funkční rezervační kapacita